

26 Οκτωβρίου, 1993

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΣΕΡΓΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ/ Ή ΑΛΛΗΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 867/91, 974/91 & 979/91)

-
- 5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Παράβαση ουσιώδους τύπου — Το προσπατιούμενο του "ουσιώδους" — Η κρίση στο δικαστή — Παραβάσεις μη συνεπαγόμενες ακυρότητα — Σύνταξη πρακτικών στην αγγλική γλώσσα δε συνιστούσε παράβαση ουσιώδους τύπου στην κριθείσα περίπτωση.
- 10 Πανεπιστήμιο Κύπρου — Καν. 4(1) των περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 153/90) — Συντονιστής είναι μέλος του Εκλεκτορικού Σώματος.
- 15 Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά Όργανα — Σύνθεση — Μόνο τα νόμιμα μέλη — Κακή σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Κύπρου, στην κριθείσα περίπτωση.
- 20 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Έλλειψη αιτιολογίας — Αιτιολογία απαραίτητη για τη διεξαγωγή του δικαστικού ελέγχου — Αιτιολογία διορισμών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, δεν ήταν η δέουσα στην κριθείσα περίπτωση.
- 25 Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά όργανα — Σύνθεση — Περισσότερες συνεδριάσεις — Υποχρέωση παράστασης όλων των μελών του οργάνου που αποφασίζουν για συγκεκριμένο θέμα, σε όλες τις σχετι-

κές με το θέμα συνεδριάσεις.

Οι προσφυγές αφορούσαν τη διαδικασία διορισμού των ενδιαφερομένων μερών, αντί των αιτητών, στη θέση Αναπληρωτή Καθηγητή στο Τμήμα Φυσικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Δεν συνιστά λόγο ακύρωσης κάθε παράβαση των διαδικαστικών κανόνων, αλλά μόνο η παράλειψη των ενεργειών εκείνων που χαρακτηρίζονται σαν ουσιώδεις. Η κρίση για το χαρακτήρα του τύπου σαν ουσιώδους, ανήκει στο δικαστή και σαν κριτήριο για το σχηματισμό τέτοιας κρίσης λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη, η επιρροή που άσκησε η παράλειψη του τύπου στο περιεχόμενο της απόφασης.

10

15

Η αθέτηση τύπου δεν συνεπάγεται ακυρότητα, εάν από την εκτίμηση των ειδικών συνθηκών, προκύπτει ότι αυτή δεν επηρέασε πράγματι τις εγγυήσεις υπέρ της νομιμότητας της πράξης ή όταν προκύπτει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν επήλθε βλάβη στα συμφέροντα του διοικουμένου.

20

Υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, κρίνεται ότι η τήρηση των πρακτικών στην αγγλική γλώσσα, δεν αποτελούσε παράβαση ουσιώδους τύπου. Παρόλον ότι με βάση το Άρθρο 3 του Συντάγματος, οι επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας είναι η ελληνική και η τουρκική, η χρήση της αγγλικής γλώσσας, μιας από τις επικρατέστερες στον πλανήτη μας και δη στη χώρα μας, δεν συνιστούσε παρατυπία. Επιπρόσθετα, η συμμετοχή στο Εκλεκτορικό Σώμα καθηγητών, των οποίων η μητρική γλώσσα δεν ήταν η ελληνική, καθιστούσε ίσως τη χρήση της αγγλικής απαραίτητη υπό τις περιστάσεις. Εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρείται πως η χρήση της γλώσσας αυτής στα πρακτικά, έχει επηρεάσει τα συμφέροντα των αιτητών με οποιοδήποτε τρόπο, ούτε και έχει στερήσει από το Δικαστήριο τη δυνατότητα άσκησης δικαστικού ελέγχου της πράξης.

25

30

35

2. Το επιχείρημα των αιτητών, ότι η παρουσία συντονιστή κατά τις διαδικασίες του Εκλεκτορικού Σώματος ήταν παράνομη, δεν ευσταθεί.

40

Βάσει του Καν. 4(1) των περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 153/90), ο Συντονιστής δεν είναι πρόσωπο ξένο προς τη σύνθεση του Εκλεκτορι-

κού Σώματος, αλλά ένα από τα μέλη του. Ο Κανονισμός είναι σαφής στη διατύπωση του: "Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή ορίζει ένα μέλος του Εκλεκτορικού Σώματος ως Συντονιστή του Σώματος".

5

3. Ο Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου των Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας, δεν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι, για να υπάρχει νόμιμη συγκρότηση ενός συλλογικού οργάνου, θα πρέπει το όργανο αυτό να απαρτίζεται από τα μέλη εκείνα τα οποία καθορίζονται με βάση το Νόμο. Προς τη νόμιμη σύνθεση συλλογικού οργάνου αντίκειται η συμμετοχή έστω και ενός μέλους, που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών, έστω και αν τα υπόλοιπα αρκούν για το σχηματισμό απαρτίας. Τυχόν παριστάμενα κατά τη συνεδρίαση άλλα πρόσωπα, όπως υπηρεσιακοί παράγοντες, πρέπει να αποχωρούν πριν την έναρξη της συζήτησης, για το λόγο ότι υπάρχει η πιθανότητα το παρείσακτο μέλος να ανέπτυξε τέτοια πειθώ κατά τη συζήτηση, ώστε να παρέσυρε προς τις απόψεις του, πολλά από τα νόμιμα μέλη.

10

15

20

Η σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής κατά τη διαδικασία επικύρωσης των διορισμών, λόγω της συμμετοχής προσώπου μη προβλεπόμενου από το Νόμο ως μέλους της, ήταν ελαττωματική.

25

30

4. Το διοικητικό όργανο έχει καθήκον να αιτιολογεί την απόφαση στην οποία καταλήγει, πολύ δε περισσότερο όταν η απόφαση αυτή είναι δυσμενής για το διοικούμενο. Το τι συνιστά δέουσα αιτιολογία, εξαρτάται από τη φύση της κάθε υπόθεσης.

35

Αιτιολογία μιας διοικητικής πράξης αποτελεί η έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν τη διοίκηση στην απόφασή της, καθώς και η παράθεση των κριτηρίων με βάση τα οποία ασκήθηκε η διακριτική της ευχέρεια. Επιχειρήματα των δικηγόρων δεν μπορούν να αναπληρώσουν την αιτιολογία.

40

Το Δικαστήριο για να δυνηθεί να ασκήσει δικαστικό έλεγχο, θα πρέπει να γνωρίζει τους λόγους λήψης μιας απόφασης, ιδιαίτερα όταν η απόφαση αυτή λαμβάνεται κατά πλειοψηφία.

Στην προκειμένη περίπτωση η αιτιολογία που δόθηκε από το Εκλεκτορικό Σώμα δεν ήταν η δέουσα υπό τις περιστάσεις. Τα στοιχεία, τα κριτήρια και η μέθοδος, με βάση τα οποία έγινε η

αξιολόγηση των υποψηφίων, καθώς και το σκεπτικό το οποίο οδήγησε στην τελική διαμόρφωση γνώμης υπέρ των 26 που επελέγησαν και τον αποκλεισμό των υπολοίπων 5, δεν εκτέθηκαν στο σώμα της απόφασης. Το εκ των υστέρων προβαλλόμενο επιχείρημα του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση, ότι η στελέχωση των Εκλεκτορικών Σωμάτων γίνεται από καθηγητές διεθνούς κύρους, οι οποίοι σαν ειδικοί μελετούν τις αιτήσεις, βιογραφικά σημειώματα, συστατικές επιστολές και επιλέγουν τους καταλληλότερους, δεν μπορεί να αναπληρώσει το κενό της αιτιολογίας. Κανένα πρακτικό από τις διεργασίες εξέτασης των αιτήσεων δεν τηρήθηκε και κανένα στοιχείο δεν αναφέρθηκε, που να φανερώνει σε τι υπερερούσαν οι 26 που κλήθηκαν σε συνέντευξη, των υπολοίπων. Το κενό αυτό δεν είναι δυνατό να συμπληρωθεί στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία που βρίσκονται στο φάκελο της υπόθεσης.

- 5
- 10
- 15
- 20
- 25
5. Ένα επιπρόσθετο στοιχείο, το οποίο καθιστά τρωτή την επίδικη απόφαση, ήταν ότι το Εκλεκτορικό Σώμα έλαβε υπόψη του για τη διαμόρφωση κρίσης για τους υποψηφίους, τις αξιολογήσεις και συστάσεις, τις οποίες διαβίβασε στο Σώμα ο καθηγητής Λυκουριώτης, ο οποίος δεν κατέστη δυνατό να παραστεί στη συνεδρίαση του Σώματος. Οι απόψεις του καθηγητή πουθενά δεν καταγράφηκαν. Περαιτέρω, εάν ο καθηγητής παρίστατο κατά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων, πιθανόν να διαμόρφωνε τέτοια κρίση για τους υποψηφίους, που να παρέκκλινε από την αρχική.

30

35

Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου, ότι όλα τα λαμβάνονται την απόφαση μέλη ενός συλλογικού οργάνου, πρέπει να έχουν παραστεί καθ' όλη την εξέταση του θέματος από την αρχή μέχρι το τέλος, γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η πλήρης ενημέρωση εκάστου μέλους για την κρινόμενη υπόθεση, με τη γνώση και στάθμιση όλων των στοιχείων, τα οποία προκύπτουν κατά τη διαδικασία. Εάν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδριάσεις, η σύνθεση του συλλογικού οργάνου, πρέπει να παραμένει αναλλοίωτη.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Βασιλείου κ.ά. v. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 651,

Δημοκρατία v. Στυλιανού (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427,

Philippides and Son Ltd v. R. (1986) 3 C.L.R. 800,

Georghiou and Another v. R. (1986) 3 C.L.R. 2354,

Κωνσταντίνου ν. Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λεμεσού (1989) 3 Α.Α.Δ. 1676,

5

Nicolaidis v. R. (1986) 3 C.L.R. 2709.

Προσφυγές.

10 Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποίαν τα ενδιαφερόμενα μέρη διορίστηκαν στη θέση Αναπληρωτή Καθηγητή στο Τομέα Φυσικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου αντί των αιτητών.

15 *Ε. Ευσταθίου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 867/91.*

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 974/91.

Τ. Παπαδόπουλος, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 979/91.

20

Γ. Τριανταφυλλίδης, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Λ. Παπαφιλίππου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Χ. Θεοχάρη.

25

Cur. adv. vult.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ο αιτητής στην προσφυγή 867/91 ζητά από το Δικαστήριο τις ακόλουθες θεραπείες:

30 "Α. Δήλωση ή Διαταγή του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση με την οποία απέρριψαν αίτημα του αιτητή όπως συμπεριληφθεί στον κατάλογο των υποψηφίων οι οποίοι θα ελάμβαναν μέρος στις συνεντεύξεις ενώπιον της Εκλεκτικής Επιτροπής είναι άκυρη και/ή παράνομη
35 και/ή εστερημένου εννόμου αποτελέσματος.

40 Β. Δήλωση ή Διαταγή του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι η παράλειψη των καθ' ων η αίτηση να αναπέμψουν την απόφαση του Εκλεκτορικού Σώματος με την οποία ο αιτητής είχε αποκλεισθεί από τη διαδικασία των συνεντεύξεων είναι άκυρη και/ή παράνομη και δεν θα έπρεπε να ελάμβανε χώραν."

Οι αιτητές και στις τρεις προσφυγές ζητούν δήλωση του Δικαστηρίου ότι, η απόφαση των καθ' ων η αίτηση με την οποία

διορίστηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη Χ. Παναγόπουλος, Π. Ραζής, Χ. Θεοχάρης, Σ. Θεοδωράκης και Δ. Σαζού, στη θέση Αναπληρωτή Καθηγητή στο Τμήμα Φυσικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου, αντί αυτών, είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη έννομου αποτελέσματος.

5

Στις 26.10.90, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Προκήρυξη Θέσεων Ακαδημαϊκού Προσωπικού στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, ανάμεσα στις οποίες περιλαμβάνονταν και πέντε θέσεις στο Τμήμα Φυσικών Επιστημών - Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών. Οι θέσεις αφορούσαν τις βαθμίδες των Καθηγητών και Αναπληρωτών Καθηγητών. Τόσο οι αιτητές όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν αιτήσεις.

10

Τα Εκλεκτορικά Σώματα Φυσικής και Χημείας του Τμήματος Φυσικών Επιστημών, ασκώντας τις αρμοδιότητες τους βάσει του άρθρου 33(3), (4) & (5), του Ν. 144/89, συνήλθαν μεταξύ της 7 και 11 Ιουλίου 1991, προς το σκοπό πλήρωσης των θέσεων (Βλ. Τεκμήριο Β στην ένσταση). Το Εκλεκτορικό Σώμα του Τμήματος κάλεσε σε προσωπική συνέντευξη 26 από τους 85 υποψηφίους, που είχαν υποβάλει αίτηση, οι οποίοι, όπως ανέφερε, κρίθηκαν υπέρτεροι· ανάμεσα σ' αυτούς περιλαμβάνετο και ο αιτητής Παλαδημητρίου, όχι όμως οι αιτητές Σεργίδης και Κουρής.

15

20

Το σχετικό πρακτικό, που είχε συνταχθεί στην αγγλική γλώσσα, αναφέρει συγκεκριμένα τα ακόλουθα:

25

"During the period 7-11 July, 1991, the Selection Committees of Physics and Chemistry met in Nicosia, Cyprus. Professor Lykourghiotis, member of the Chemistry Selection Committee, was unable to attend the interview sessions and the deliberations of the Committee. His evaluation and recommendations were transmitted to the Committee and were taken into account. The members of the Committee are unanimous in their recommendations and comments.

30

35

The following candidates for the position of Associate and/or Full Professor were interviewed .....

We were very impressed by the overall high quality of the candidates, and it was difficult to make a final limited selection, given the small number of positions available. Out of a total of 85 applications at the Professor/Associate levels, 26 were judged superior and were invited for interview for further evaluation.

40

1. RECOMMENDATIONS

5 Assuming that the total number of initial positions in the Department of Natural Science is restricted to 5, including 2 junior positions (Assistant Professor and Lecturer), we would make the following three primary nominations for Associate Professor:"

10 Το Εκλεκτορικό Σώμα προέβη σε αρχικές εκλογές των ενδιαφερομένων μερών Χ. Παναγόπουλου, Π. Ραζή και Χ. Θεοχάρη, για τη θέση Αναπληρωτή Καθηγητή, παραθέτοντας για τον καθένα σχετικά σχόλια.

15 Στη συνέχεια προέβη σε συμπληρωματική επιλογή των ενδιαφερομένων μερών Θεοδωράκη και Σαζού, σημειώνοντας την ανάγκη για διορισμό δυο επιπρόσθετων υποψηφίων σε ανώτερες θέσεις και διατηρώντας προς το παρόν κενές τις δυο από τις πέντε θέσεις στο Τμήμα που προορίζονταν για κατώτερο προσωπικό (Επίκουρους και Λέκτορες), αυξάνοντας κατά τον τρόπο αυτό το σύνολο των θέσεων σε επτά:

20

"1.2 Supplementary Appointments

25 The Committee feels strongly that the limitation of the size of the department to 5 members, covering both physics and chemistry, is likely to be unworkable. We consider it essential to keep two places open at this time for junior faculty appointments; we propose, however, that advantage be taken of the exceptional field of current candidates for more senior positions by appointing the following two additional candidates for the Associate Professor positions (thus making 7 positions in all):

30

....."

35 Αναφορικά με το ενδιαφερόμενο μέρος Δ. Παπαδημητρίου, ο οποίος κλήθηκε σε συνέντευξη αλλά δεν επιλέχθηκε, αναφέρθηκαν τα εξής σχόλια:

*116 Papademetriou Demetrios (D.Phil., Ioannina) (Condensed-Matter Physics).

40 His research has been in experimental studies of x-ray scattering. He has devoted a major part of his effort toward the development of undergraduate laboratories in crystallography, electronics, electricity and magnetism, and mechanics."

Καταλήγοντας, το πρακτικό του Εκλεκτορικού Σώματος,

αναφέρεται εξής:

"The Committees could not identify a senior physicist suitable for the post of Full Professor possessing all the qualities needed during the formative years of a small department.

5

3. CONCLUDING REMARKS

The Committees feel that the selection of nominees presented above offers a coherent and effective initial staff for the Department of Natural Sciences. However, there are several areas of concern:

10

- There was a significant lack of good candidates in certain domains of physics, in particular experimentalists in solid state and atomic physics, areas in which a small university can mount viable research programmes. The Committee will keep this in mind in its selection of junior faculty.

15

- The Committees have come to believe that having only one chemist in the initial composition of the Departments is unreasonably small. It will place heavy demands on this one individual, and will provide no opportunity for professional interaction within the university.

20

- The Committees greatly regretted their inability to identify a suitable candidate for appointment as Professor. The Department would stand to benefit from the presence of a senior and experienced person who could intergrate well with the younger faculty. We believe that the Interim Governing Board should take steps to identify, attract and secure the appointment of a person at this level.

25

30

....."

Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή κατά την 10η συνεδρίαση της μεταξύ της 25ης και 30ης Ιουλίου, 1991, αποφάσισε να προσφέρει διορισμό στη θέση Αναπληρωτή Καθηγητή - Τμήμα Φυσικών Επιστημών, στα πέντε ενδιαφερόμενα μέρη, σύμφωνα με την εισήγηση του Εκλεκτορικού Σώματος (Βλ. Παράρτημα Γ στην ένσταση).

35

Οι δικηγόροι των αιτητών πρόβαλαν σωρεία νομικών επιχειρημάτων για ακύρωση της επίδικης απόφασης, που μπορούν να συνοψιστούν ως ακολούθως:

40

- 5 1) Η χρήση της αγγλικής γλώσσας για τη συγγραφή των πρακτικών των συνεδριάσεων του Εκλεκτορικού Σώματος, γλώσσας ξένης προς τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας και τη γλώσσα του Πανεπιστημίου, αποτελούσε παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας
- 10 2) Οι αξιολογήσεις και συστάσεις του καθηγητή Λυκουριώτη για τους υποψηφίους, που διαβιβάστηκαν και λήφθηκαν υπόψη από το Εκλεκτορικό Σώμα, χωρίς ο ίδιος να είναι παρών κατά τη διενέργεια των συνεντεύξεων, κατέστησε την απόφαση ακροσφαλή, λόγω κακής συγκρότησης συλλογικού οργάνου.
- 15 3) Η εξέταση των αιτήσεων των υποψηφίων και ο αποκλεισμός από τη διαδικασία των συνεντεύξεων 59 εκ των 85 υποψηφίων, που αποφασίστηκε χωρίς συνεδρίαση του αρμοδίου οργάνου και χωρίς να δοθεί οποιαδήποτε αιτιολογία για τον αποκλεισμό υποψηφιοτήτων, κατέστησε την απόφαση ανυπόστατη.
- 20 4) Η παρουσία Συντονιστή κατά τις διαδικασίες ενώπιον του Εκλεκτορικού Σώματος, προσώπου ξένου προς τη νόμιμη συγκρότηση του οργάνου αυτού, αποτελούσε παραβίαση των αρχών που αφορούν τη νόμιμη λειτουργία των διοικητικών οργάνων.
- 25 5) Η σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης, ήταν ελαττωματική και λήφθηκε κατά παράβαση του Άρ. 33(2) του Ν. 144/89, το οποίο καθιστά τη συμμετοχή στις συνεδρίες της Επιτροπής ενός εκπροσώπου της Ουνέσκο επιτακτική.
- 30 6) Η συμμετοχή στις συνεδριάσεις της 10ης Συνόδου της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου και η παρουσία σ' αυτές του Γενικού Γραμματέα του συνδέσμου των Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας, οδήγησε την επίδικη απόφαση σε ακυρότητα, λόγω συμμετοχής στις συνεδριάσεις προσώπων ξένων προς τη νόμιμη συγκρότηση του οργάνου.
- 35 7) Το Εκλεκτορικό Σώμα για το Τμήμα Φυσικών Επιστημών, δεν μπορούσε νόμιμα να είχε συσταθεί κατά τη Δ' Σύνοδο της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, για το λόγο ότι ο σχετικός Κανονισμός έγινε μόλις στις 29.6.90 με την Κ.Δ.Π. 153/90.
- 40 8) Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή δεν άσκησε τη διακριτική την εξουσία με βάση τον Καν. 4(7) της Κ.Δ.Π. 153/90, αλλά

ενήργησε δέσμια προς τις συστάσεις του Εκλεκτορικού Σώματος αναφορικά με την καταλληλότητα των υποψηφίων για διορισμό.

9) Οι συμπερασματικές παρατηρήσεις του Εκλεκτορικού Σώματος, ότι υπήρχε έλλειψη καλών υποψηφίων στον τομέα της φυσικής στερεάς κατάστασης και ατομικής φυσικής, ήταν αποτέλεσμα ουσιώδους πλάνης περί τα πραγματικά, για το λόγο ότι ο αιτητής Δ. Παπαδημητρίου κατείχε από το 1983 ακαδημαϊκή θέση στον Τομέα Φυσικής Στερεάς Κατάστασης και Φυσικής Υλικών και Επιφανειών του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί, δεν συνιστά λόγο ακύρωσης κάθε παράβαση των διαδικαστικών κανόνων, αλλά μόνο η παράλειψη των ενεργειών εκείνων που χαρακτηρίζονται σαν ουσιώδεις. Η κρίση για το χαρακτήρα του τύπου σαν ουσιώδους, ανήκει στο δικαστή και σαν κριτήριο για το σχηματισμό τέτοιας κρίσης λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη η επιρροή που άσκησε η παράλειψη του τύπου στο περιεχόμενο της απόφασης (βλ. Σπηλιωτόπουλος, "Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου", 1978, σελ. 403-407).

Η αθέτηση τύπου δεν συνεπάγεται ακυρότητα εάν από την εκτίμηση των ειδικών συνθηκών προκύπτει ότι αυτή δεν επηρέασε πράγματι τις εγγυήσεις υπέρ της νομιμότητας της πράξης ή όταν προκύπτει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν επήλθε βλάβη στα συμφέροντα του διοικουμένου (βλ. Στασινόπουλος, Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων, 1951, 227-234, *Βασιλείου κ.ά. v. Ε.Δ.Υ.* (1992) 4 Α.Α.Δ. 651, *Δημοκρατία v. Ανδρέας Στυλιανού κ.ά.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427).

Υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, κρίνω ότι η τήρηση των πρακτικών στην αγγλική γλώσσα δεν αποτελούσε παράβαση ουσιώδους τύπου. Παρόλον ότι με βάση το άρθρο 3 του Συντάγματος, οι επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας είναι η ελληνική και η τουρκική, η χρήση της αγγλικής γλώσσας, μιας από τις επικρατέστερες στον πλανήτη μας και δη στη χώρα μας, δεν συνιστούσε παρατυπία. Επιπρόσθετα, η συμμετοχή στο Εκλεκτορικό Σώμα Καθηγητών των οποίων η μητρική γλώσσα δεν ήταν η ελληνική, καθιστούσε ίσως τη χρήση της αγγλικής απαραίτητη υπό τις περιστάσεις. Εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρώ πως η χρήση της γλώσσας αυτής στα πρακτικά, έχει επηρεάσει τα συμφέροντα των αιτητών με οποιοδήποτε τρόπο, ούτε και έχει στερήσει από το Δικαστήριο τη δυνατότητα άσκησης δικαστικού ελέγχου της πράξης.

Το επιχείρημα των αιτητών, ότι η παρουσία συντονιστή κατά

τις διαδικασίες του Εκλεκτορικού Σώματος ήταν παράνομη, δεν ευσταθεί.

5 Βάσει του Καν. 4(1) της Κ.Δ.Π. 153/90, ο Συντονιστής δεν είναι πρόσωπο ξένο προς τη σύνθεση του Εκλεκτορικού Σώματος, αλλά ένα από τα μέλη του. Ο Κανονισμός είναι σαφής στη διατύπωση του: "Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή ορίζει ένα μέλος του Εκλεκτορικού Σώματος ως Συντονιστή του Σώματος".

10 Παρόμοιο επιχείρημα προβλήθηκε από τους δικηγόρους των αιτητών όσον αφορά τη συμμετοχή του Διευθυντή Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και την παρουσία του Γενικού Γραμματέα του Συνδέσμου των Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας στις συνεδριάσεις της 10ης Συνόδου της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής.

15 Με βάση το άρθρο 5(2) του Ν. 144/89, στις συνεδρίες του Συμβουλίου, του οποίου τις αρμοδιότητες ασκεί προσωρινά η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 33(11) του Νόμου, μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών και ο Διευθυντής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου.

25 Ο Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου των Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας, δεν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι, για να υπάρχει νόμιμη συγκρότηση ενός συλλογικού οργάνου, θα πρέπει το όργανο αυτό να απαρτίζεται από τα μέλη εκείνα τα οποία καθορίζονται με βάση το νόμο. Προς τη νόμιμη σύνθεση συλλογικού οργάνου αντίκειται η συμμετοχή έστω και ενός μέλους που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών, έστω κι αν τα υπόλοιπα αρκούν για το σχηματισμό απαρτίας. Τυχόν παριστάμενα κατά τη συνεδρίαση άλλα πρόσωπα, όπως υπηρεσιακοί παράγοντες, πρέπει να αποχωρούν πριν την έναρξη της συζήτησης, για το λόγο ότι υπάρχει η πιθανότητα το παρείσακτο μέλος να ανέπτυξε 30 τέτοια πειθώ κατά τη συζήτηση, ώστε να παρέσυρε προς τις απόψεις του πολλά από τα νόμιμα μέλη. (Βλ. Σπηλιωτόπουλος "Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου", 1978, σελ. 129-130, Παπαχατζή, Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου", 1976, σελ. 172, *Philippides & Son Ltd v. R.* (1986) 3 C.L.R. 40 800).

Η σύνθεση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής κατά τη διαδικασία επικύρωσης των διορισμών, λόγω της συμμετοχής προσώπου μη προβλεπόμενου από το νόμο ως μέλους της, ήταν

ελαττωματική.

Το διοικητικό όργανο έχει καθήκον να αιτιολογεί την απόφαση στην οποία καταλήγει, πολύ δε περισσότερο όταν η απόφαση αυτή είναι δυσμενής για το διοικούμενο. Το τι συνιστά δέουσα αιτιολογία, εξαρτάται από τη φύση της κάθε υπόθεσης. 5

Αιτιολογία μιας διοικητικής πράξης αποτελεί η έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν τη διοίκηση στην απόφαση της, καθώς και η παράθεση των κριτηρίων με βάση τα οποία ασκήθηκε η διακριτική της ευχέρεια. Επιχειρήματα των δικηγόρων δεν μπορούν να αναπληρώσουν την αιτιολογία. (Βλ. Σπηλιωτόπουλος "Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου", 1978, σελ. 421-424, *Georgiou and Another v. R.* (1986) 3 C.L.R. 2354, *Παύλος Κωνσταντίνου v. Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1676.) 10 15

Η αιτιολογία που δόθηκε από το Εκλεκτορικό Σώμα για την επιλογή των 26 από τους 85 υποψηφίους και τον αποκλεισμό των υπολοίπων από την παραπέρα εξέταση της υποψηφιότητάς τους, ήταν η ακόλουθη: "We were very impressed by the overall quality of the candidates and it was difficult to make a final limited selection levels, 26 were judged superior .....). Επίσης σημειώθηκε ότι, "The Members of the Committee are unanimous in their recommendations and comments". 20 25

Το Δικαστήριο για να δυνηθεί να ασκήσει δικαστικό έλεγχο, θα πρέπει να γνωρίζει τους λόγους λήψης μιας απόφασης, ιδιαίτερα όταν η απόφαση αυτή λαμβάνεται κατά πλειοψηφία. (Βλ. *Nicolaides v. R* (1986) 3 C.L.R. 2709). 30

Δεν έχω ικανοποιηθεί ότι στην προκειμένη περίπτωση η αιτιολογία που δόθηκε από το Εκλεκτορικό Σώμα ήταν η δέουσα υπό τις περιστάσεις. Τα στοιχεία, τα κριτήρια και η μέθοδος, με βάση τα οποία έγινε η αξιολόγηση των υποψηφίων, καθώς και το σκεπτικό το οποίο οδήγησε στην τελική διαμόρφωση γνώμης υπέρ των 26 που επιλέγησαν και τον αποκλεισμό των υπολοίπων 5, δεν εκτέθηκαν στο σώμα της απόφασης. Το εκ των υστέρων προβαλλόμενο επιχείρημα του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση, ότι η στελέχωση των Εκλεκτορικών Σωμάτων γίνεται από καθηγητές διεθνούς κύρους, οι οποίοι σαν ειδικοί μελετούν τις αιτήσεις, βιογραφικά σημειώματα, συστατικές επιστολές και επιλέγουν τους καταλληλότερους, δεν μπορεί να αναπληρώσει το κενό της αιτιολογίας. Κανένα πρακτικό από τις διεργασίες 35 40

εξέτασης των αιτήσεων δεν τηρήθηκε και κανένα στοιχείο δεν αναφέρθηκε που να φανερώνει σε τι υπερτερούσαν οι 26 που κλήθηκαν σε συνέντευξη, των υπολοίπων. Το κενό αυτό δεν είναι δυνατό να συμπληρωθεί στην προκειμένη περίπτωση από τα
5 στοιχεία που βρίσκονται στο φάκελο της υπόθεσης.

Ένα επιπρόσθετο στοιχείο, το οποίο καθιστά τρωτή την επίδικη απόφαση, ήταν ότι το Εκλεκτορικό Σώμα έλαβε υπόψη του για τη διαμόρφωση κρίσης για τους υποψηφίους, τις αξιολογήσεις και συστάσεις, τις οποίες διαδίδισε στο Σώμα ο καθηγητής Λυκουριώτης, ο οποίος δεν κατέστη δυνατό να παραστεί στη συνεδρίαση του Σώματος. Οι απόψεις του καθηγητή πουθενά δεν καταγράφηκαν. Περαιτέρω, εάν ο καθηγητής παρίστατο κατά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων, πιθανόν να διαμόρφωνε τέτοια
10 κρίση για τους υποψηφίους, που να παρέκκλινε από την αρχική.
15

Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι όλα τα λαμβάνοντα την απόφαση μέλη ενός συλλογικού οργάνου, πρέπει να έχουν παραστεί καθ' όλη την εξέταση του θέματος από την αρχή
20 μέχρι το τέλος, γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η πλήρης ενημέρωση εκάστου μέλους για την κρινόμενη υπόθεση, με τη γνώση και στάθμιση όλων των στοιχείων τα οποία προκύπτουν κατά τη διαδικασία. Εάν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδριάσεις, η σύνθεση του συλλογικού οργάνου
25 πρέπει να παραμένει αναλλοίωτη (βλ. Σπηλιωτόπουλος "Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου", 1978, σελ. 129).

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, οι προσφυγές επιτυγχάνουν. Γι' αυτό δεν κρίνω σκόπιμο να υπεισέλθω στην εξέταση των υπολοίπων λόγων ακύρωσης που υποβλήθηκαν. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.
30

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται
χωρίς έξοδα.*